

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 12. Rok: 2019 Číslo: 12

Pozvime Svätého Ducha do našich rán

(z homílie pápeža Františka v Camerino - 3 roky po zemetrasení)

„Čože je človek, že naň pamätáš?“ (Ž 8,5).

Čože je človek, ak to, čo vystaval sa môže v okamihu zrútiť? Čože je človek, ak jeho nádej môže skončiť v prachu zeme? Čože je človek? Zdá sa, že odpoveď dáva samotné pokračovanie vety: čože je človek, že naň pamätáš? Boh pamätá na nás takých, akí sme, s našimi slabosťami.

V neistote, ktorú pociťujeme navonok i vo vnútri, nám Pán dáva istotu: pamätá na nás. Pamätá, t. j. znovu k nám prichádza so srdcom, lebo mu ležíme na srdci. A zatiaľ čo tu dolu na zemi sa na mnohé veci v chvate zabúda, Boh nás nenechá upadnúť do zabudnutia. V jeho očiach nie je nikto opovrhnutý, pre neho má každý človek nekonečnú hodnotu: sme maličkí pod nebom a neschopní nič

urobiť, keď sa zem chveje, ale pre Boha sme hodnotnejší než čokoľvek ostatné.

Pamätať je kľúčovým slovom pre život. Prosme každý deň o milosť pamätať na to, že nie sme Bohom zabudnutí, že sme jeho milované, jedinečné a nenahraditeľné deti: pamätaním na to dostaneme silu nevzdávať sa v protivenstvách osudu.

Pán nám dáva svojho Svätého Ducha.

Práve jeho potrebujeme, lebo je Tešiteľ, ten, čo nás nenechá samých pod bremenami života. Je to ten, čo mení našu uväznenú pamäť na pamäť slobodnú, zranenia z minulosti na *pripomienky spásy*. Završuje v nás to, čo urobil v Ježišovi: jeho rany, tie škaredé zranenia spôsobené zlom, sa silou Ducha Svätého zmenili na kanály milosrdenstva, žiarivé

rany, v ktorých jasne svieti Božia láska, láska, ktorá dvíha, ktorá dáva vstať, dáva znovu ožiť.

Nádej. O akú nádej ide? Nie je to prchavá nádej. Pozemské nádeje sú pomínutelné. Nádej Ducha Svätého je trvácnu nádejou. Nebude nikdy po záruke, lebo je založená na Božej vernosti. Nádej Svätého Ducha nie je ani optimizmom. Rodí sa viac v hĺbke, v hĺbinách srdca roznečuje istotu, že sme vzácní, lebo sme milovaní.

Blízkosť – to je tretie a posledné slovo, o ktoré sa chcem s vami podeliť. Náuka o Najsvätejšej Trojici nám hovorí, že nemáme hore v nebi akéhosi samotárskeho Boha, vzdialeného a ľahostajného; nie, on je Otec, ktorý nám dal svojho Syna, ktorý sa stal človekom ako my, a ktorý nám posielal svojho vlastného *Ducha*, aby nám bol ešte bližšie, aby nám pomáhal niesť bremená života.

S Bohom nezostanú bremená života na našich pleciah: Svätý Duch prichádza, aby nám dával silu, aby nás povzbudzoval, uľahčoval naše bremená. Je totiž odborníkom v kriesení, v pozdvihovaní, v pretváraní. Na opravovanie sa totiž žiada viac sily než na stavanie; na

opätovné začínanie viac ako na samotný štart; na uzmierenie viac ako na vzájomnú zhodu. Toto je tá sila, ktorú nám dáva Boh.

Čože je človek, že naň pamätáš? Boh, ktorý na nás pamätá, Boh, ktorý uzdravuje naše zranené spomienky tým, že ich potiera balzomom nádeje, Boh, ktorý nám je blízko, aby nás zvnútra

pozdvihol, tento Boh nech nám pomáha byť *budovateľmi dobra, tešiteľmi srdc*. Každý môže urobiť trochu dobra bez toho, aby čakal, že s tým najprv

začnú iní. „Začnem ja. Ja začnem!“ – toto musí povedať každý. Každý môže potešiť niekoho bez toho, aby čakal na to, kým sa vyriešia jeho vlastné problémy.

Čože je teda človek? Je tvojím veľkým snom, Pane, na ktorý ty vždy pamätáš. Človek je tvojím veľkým snom, Pane, na ktorý neustále pamätáš. Nie je ľahké to chápať v týchto okolnostiach, Pane. Ľudia na nás zabúdajú, nepamätajú na túto tragédiu. Ale ty, Pane, nezabúdaš. Človek je tvojím veľkým snom, Pane, na ktorý vždy pamätáš. Pane, daj nech aj my pamätáme na to, že sme tu na svete preto, aby sme prinášali nádej a blízkosť, lebo sme tvojimi deťmi, deťmi „*Boha všetkej útechy*“ (2 Kor 1,3).

Sv. liturgia – centrum kresťanského kultu

(modlitby po anafore a príprava na sv. prijímanie)

Uvedomujúc si vážnosť obradu svätého prijímania a jeho význam pre duchovné posvätenie veriaceho kresťana, musí veriaci pristúpiť k svätému prijímaniu so zodpovedajúcou duchovnou dispozíciou. Je potrebné uvedomiť si svätosť a vznešenosť Eucharistie, tiež spoznať svoju vlastnú nedôstojnosť a zároveň uvedomiť si prejav vďaky Bohu za dar spásy.

V dnešnej dobe sa príprava k svätému prijímaniu stala tiež vecou individuálnou. V modlitebníkoch existuje množstvo rozličných prípravných modlitieb, aj keď v oficiálnych bohoslužobných textoch nie sú začlenené. Oficiálne bohoslužobné texty modlitieb pred svätým prijímaním nás privádzajú k hlbšiemu pochopeniu obsahu a zmyslu Eucharistie.

Prosebná ekténia s modlitbou

Táto ekténia nasleduje bezprostredne po udelení požehnania a je najstaršou časťou obradov pred svätým prijímaním. Úlohou prosebné ekténie a jej modlitby, ktorá je rozvinutím prosieb ekténie, je

pripraviť veriacich k svätému prijímaniu Tela a Krvi Ježiša Krista. Ekténia obsahuje prosby o posvätenie tých, ktorí budú požívať sväté Dary a aby všetkým prijímajúcim Boh zoslal milosť a dary Svätého Ducha. Je akoby zopakovaním prosieb epiklézy.

V tichej modlitbe, po štvrtej prosbe ekténie, kňaz predkladá prosbu Bohu, aby odstránil z ľudskej duše všetko to, čo by mohlo byť prekážkou blahodárneho pôsobenia Eucharistie v ľudských životoch.

Je pozoruhodné si všimnúť, že táto modlitba nemá žiadny súvis s modlitbou *Otče náš*, ktorá nasleduje po tejto časti obradov pred svätým prijímaním.

MODLITBA OTČE NÁŠ

Aj keď modlitba *Otče náš* nepatrí medzi najstaršie časti liturgie (prvýkrát sa o nej zmieňuje Cyril Jeruzalemský v 5. st.), nachádzame ju vo všetkých liturgiách a všade je umiestnená pred svätým prijímaním ako prípravná modlitba.

Zavedenie modlitby do liturgie bolo ovplyvnené pravdepodobne jej prosbami „*chlieb náš každodenný daj nám dnes*“ a „*odpusť nám naše viny, ako i my*

odpúšťame svojim vinníkom“, ktoré sú vhodnou prípravou k dôstojnému prijímaniu Eucharistie. Existuje však aj teória, že v tomto období bola citeľná kríza v pokání medzi ľuďmi a tak práve kvôli prosbe o odpustení hriechov bola zavedená do liturgie.

Tertulián nazýva modlitbu *Otče náš* skráteneým evanjeliom, pričom hovorí: „*O koľko je kratšia slovami, o toľko je bohatšia myšlienkami*“.

Mnohí považujú modlitbu *Otče náš* za akúsi „stolovú“ modlitbu kresťanov pred svätým prijímaním. Prosíme v nej totiž Boha, aby nám dal „nebeský chlieb“ a s týmto chlebom aj všetky potrebné milosti pre náš duchovný život. Modlitba *Otče náš* sa tak stáva dôvernou a srdečnou modlitbou Božích detí pred svätým prijímaním.

MODLITBA PRIKLONENIA HLÁV

Po modlitbe *Otče náš* a po následnom požehnaní, diakon vyzýva: „*Skloňte si hlavy pred Pánom*“, t.j. oddajte Bohu všetky svoje myšlienky i skutky a proste, aby pripravené predložené dary boli k vášmu dobru a úžitku.

Modlitba na sklonenie hláv sa objavuje v bohoslužobných textoch už

v 3. storočí a teda obyčaj skláňať hlavy, počas čítania niektorých modlitieb, patrí medzi najstarobylejšie obrady bohoslužobných zhromaždení.

Modlitba na sklonenie hláv je obrátená k Bohu Otcovi s prosbou, aby požehnal naše priblíženie sa k Nemu. Je výrazom jednak ľudskej pokory a oddanosti Bohu, ale zároveň je aj prejavom vďačnosti za dar Eucharistie.

Cieľom tejto modlitby je teda rozdelenie svätých Darov pre dobro všetkých ľudí, aby Boh dal každému to, čo najviac potrebuje.

MODLITBA POZDVIHOVANIA

Je poslednou prípravnou modlitbou pred svätým prijímaním.

V modlitbe sa kňaz obracia na Ježiša Krista, Božieho Baránka, aby od Neho obdržal požehnanie na začatie eucharistickej večere. Prosí Ho, aby prišiel a podal mu Eucharistiu a skrze neho aj všetkým prijímajúcim. Cieľom tohto príchodu Ježiša Krista je tiež samotné posvätenie každého človeka. Ním sa završuje očistenie duší od hriechnych návykov a svetských starostí. Veď iba naozaj „svätí“ môžu prijímať sväté Dary, lebo „sväté svätým“ náleží.

Liturgický program

Liturgický program po 2. nedeli po Päťdesiatnici
od 24.06. do 30.06. 2019

Pondelok 24.06.	Narodenie proroka, predchodcu a krstiteľa Jána	06:30 Utiereně 07:30 sv. lit. (csl.) * <i>Mária, Daniela, Jozef s rod.</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Fedor, Mária</i>
Utorok 25.06.	Svätá prepodobná mučenica Febrónia	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Ján, Mária, Ján</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Ján</i>
Streda 26.06.	Prepodobný otec David zo Solúna	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Ján</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Vladislav, Anna, Juraj...</i>
Štvrtok 27.06.	Prepodobný otec Samson Pohostinný	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Mária, Juraj, Šimon...</i> 17:00 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Ladislav</i>
Piatok 28.06.	Najsladšieho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista Milujúceho Ľudí voľnica	06:30 Utiereně 07:30 sv. lit. (csl.) * <i>Jozef, Blažena</i> 17:00 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Tatiana</i>
Sobota 29.06.	Svätí apoštoli Peter a Pavol Presv. Bohorodička spolutrpiteľka prikázaný sviatok, mirovanie Zbierka: Na dobročinné diela Sv. Otca	08:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i> 10:00 sv. lit. (slov.) * <i>za farnosť</i> 17:00 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Peter</i>
Nedeľa 30.06.	3. nedeľa po Päťdesiatnici Zbor svätých dvanástich apoštolov hl. 2	08:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i> 10:00 sv. lit. (slov.) * <i>Dušan</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Anna</i>

Liturgický program

Liturgický program po 3. nedeli po Päťdesiatnici

od 01.07. do 07.07. 2019

Pondelok 01.07.	Svätí nezištníci a divotvorcovia Kozma a Damián	06:30 sv. lit. (csl.) 18:00 sv. lit. (slov.)	* Bernardína s rod. † Štefan, Anna, Ján, Jozef
Utorok 02.07.	Uloženie rúcha Presv. Bohorodičky v Blachernách	06:30 sv. lit. (csl.) 18:00 sv. lit. (slov.)	* Marek, Marek, Viktória * Martin, Pavol s rod.
Streda 03.07.	Svätý mučeník Hyacint	06:30 sv. lit. (csl.) 18:00 sv. lit. (slov.)	† Jozef, Helena, Jozef, Eva † Tomáš
Štvrtok 04.07.	Sv. Andrej Jeruzalemčan, krétsky arcibiskup. Prepodobná Marta.	06:30 sv. lit. (csl.) 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.)	† Anna, Ján, Juraj, Andrej... † Michal (panychida)
Piatok 05.07.	Svätí apoštolom rovní Cyril a Metod, učítelia Slovanov štátny sviatok, mirovanie, voľnica	08:00 sv. lit. (csl.) 10:00 sv. lit. (slov.) 18:00 sv. lit. (slov.)	* SSR a NSI * za farnosť * SSR a NSI
Sobota 06.07.	Prep. otec Sisoos Veľký	06:30 sv. lit. (csl.) 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.)	† Michal † Božena (panychida)
Nedeľa 07.07.	4. nedeľa po Päťdesiatnici Prepodobní otcovia Tomáš z Maley a Akkakios hl. 3	08:00 sv. lit. (csl.) 10:00 sv. lit. (slov.) 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.)	* za farnosť * Lukáš, Soňa * Gustáv

Svätí apoštoli Peter a Pavol

(liturgický kalendár)

Sviatok *Svätých, slávnych a vŕševálnych najvyšších apoštolov Petra a Pavla* sa v našom liturgickom kalendári slávi každoročne 29. júna.

Sv. Peter (pôvodné meno Šimon) bol vždy v blízkosti Ježiša Krista počas jeho pozemského účinkovania. Je svedkom jeho premenenia na hore Tábor, v mene všetkých apoštolov vyznáva jeho božstvo, a Pán za seba i za neho zaplatil chrámovú daň. Napriek sľubu vernosti Ježišovi ho trikrát zapiera, ale svoj čin oľutuje. Ježiš Kristus mu zveruje vedenie svojej Cirkvi.

Po nanebovstúpení Ježiša Krista a zoslaní Svätého Ducha sa ujíma svojho poslania ako hlava apoštolského zboru a prvého kresťanského spoločenstva v Jeruzaleme. Podobne on vedie voľbu hlavy apoštola namiesto Judáša. Traduje sa aj jeho zázračné vyslobodenie z väzenia, za čias Herodesa Agripu (porov. Sk 12, 1-11). Neskôr pôsobil v Antiochii a Ríme. Zomrel mučeníckou smrťou v Ríme v čase prenasledovania kresťanov za cisára Nerona dňa 29. júna roku 67. Zomrel ukrižovaný dole hlavou.

Sv. Pavol nepatril k dvanástim vyvoleným a povolaným apoštolom. Za svoju horlivosť a obetavosť dostal titul apoštol. Jediný z apoštolov mal vysoké vzdelanie a bol rímskym občanom.

Spočiatku prenasledoval kresťanov, ale neskôr neďaleko Damasku sa z prenasledovateľa stal hlásateľ Kristovho učenia.

Vykonal veľké misijné cesty a jeho obetavosť nepoznala hranice. Založil veľké množstvo kresťanských obcí. Napísal 14 listov jednotlivým cirkevným obciam i osobám, v ktorých jasne vykladal Kristovu náuku. Cirkev ich uznala za inšpirované a tvoria súčasť Nového zákona. Za svoju vieru v Krista umrel v Ríme, kde bol sťatý mečom v ten istý deň ako sv. Peter – 29.6.67.

Úcta svätých apoštolov vzhľadom na ich veľký význam v Cirkvi sa vlastne začala od okamihu ich smrti. Ich hroby boli kresťanom dôverne známe a tešili sa veľkej úcte. Dosvedčuje to aj skutočnosť, že v 4. storočí je ich úcta rozšírená tak na Východe, ako aj na Západe.

Infocentrum

(aktuality a informácie)

* **Letné stretnutia mládeže Juskova Voľa 2019** už majú svoje turnusy s presným termínom trvania. Všetky potrebné informácie na stránke www.gmacbarka.sk, kde nájdete aj online formulár elektronickej registrácie.

* **Sviatok Božského srdca** a jeho ozajstná úcta (hlavne v Západnej Cirkvi) začala v 17. storočí, kedy sa niekoľkokrát zjavil sv. Margite Márii Alacoque Ježiš Kristus, ukázal jej svoje láskou horiace srdce k ľudskému pokoleniu a vyzval ju, aby začala šíriť úctu jeho srdca. Na základe týchto zjavení sa vypočítava *Dvanásť prisľúbení Ježišovho Srdca*, ktoré dal Ježiš tým, ktorí uctievať jeho Srdce:

1. Dám im všetky milosti potrebné ich stavu.
2. Uvediem pokoj do ich rodín.
3. Poteším ich v utrpení.
4. Budem ich útechou v živote a zvlášť v smrti.
5. Vylejem hojné požehnanie na ich prácu.
6. Hriešni nájdú v mojom srdci prameň, nesmierny oceán milosrdenstva.
7. Vlažní sa stanú horlivými.
8. Horliví dospejú k veľkej dokonalosti.
9. Požehnám všetky miesta, kde bude vystavený a uctievaný obraz môjho srdca.
10. Kňazom dám milosť pohnúť i najzatvrdnutejšími srdcami.
11. Mená tých, ktorí budú rozširovať túto pobožnosť, budú zapísané v mojom srdci a nikdy sa odtiaľ nevymažú.
12. Z hojnosti milosrdenstva môjho Srdca uštedrí moja všemohúca láska milosť pokánia na konci života tým, ktorí pristúpia k sv. prijímaniu v prvý piatok mesiaca a po deväť ďalších mesiacov. Nezomrú v mojej nemilosti bez prijatia sv. sviatosti. Moje Srdce im bude záštitou a pevným útočiskom v poslednej hodine.

FARSKÉ ZVESTI

Informačno-formačný časopis farnosti pre vnútornú potrebu farnosti

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné

Adresa: Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: 057/775 3628

Web: www.grkathe.sk   **Email:** humenne@grkatpo.sk

Zaopatrovanie chorých v nemocnici (non-stop linka): 0907 323 733

Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,20 €)

IBAN farnosti: SK300900000000086909038

Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.

Autori článkov a zodpovední za vydanie: **o. Miroslav Il'ko, o. Pavol Dancák ml.**